

Dr hab. Justyna Ożegalska-Trybalska, prof. UJ

Uniwersytet Jagielloński, Wydział Prawa i Administracji, Katedra Prawa Własności Intelektualnej
(ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-0206-1918>).

Wybrane aspekty prawa patentowego a unijna polityka i regulacje w obszarze sztucznej inteligencji

Słowa kluczowe: patentowanie AI, AI jako wynalazca, akt w sprawie sztucznej inteligencji a wymogi patentowania, pełne ujawnienie wynalazków AI, dane treningowe

Sztuczna inteligencja stanowi wyzwanie dla prawa w UE, w tym w zakresie prawa patentowego. Istniejące wymogi regulacyjne dla AI przewidziane w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2024/1689 z 13.06.2024 r. w sprawie ustanowienia zharmonizowanych przepisów dotyczących sztucznej inteligencji oraz zmiany rozporządzeń (WE) nr 300/2008, (UE) nr 167/2013, (UE) nr 168/2013, (UE) 2018/858, (UE) 2018/1139 i (UE) 2019/2144 oraz dyrektyw 2014/90/UE, (UE) 2016/797 i (UE) 2020/1828¹ i akcentowane w innych dokumentach i działaniach na poziomie Unii nie zmieniają prawa patentowego wprost, lecz wpływają na strategię w zakresie rozwijania i patentowania sztucznej inteligencji.

Celem niniejszego artykułu jest przedstawienie najważniejszych wyzwań, jakie systemy oparte na AI stawiają przed europejskim prawem patentowym, ze szczególnym uwzględnieniem potencjalnego wpływu na praktykę zgłoszeniową i ocenę patentowalności, pełnego ujawnienia wynalazków i perspektywy zgodności wymogów regulacyjnych w zakresie nadzorczej roli człowieka, wyjaśnialności, transparentności oraz powtarzalności systemów AI z tradycyjnymi wymogami i zasadami patentowania.

1. Wprowadzenie

Od kilku lat Unia Europejska podejmuje wiele inicjatyw mających na celu pobudzenie rozwoju i wykorzystania sztucznej inteligencji (*Artificial Intelligence* – AI lub sztuczna inteligencja), wzmocnienie konkurencyjności i suwerenności technologicznej, poprzez działania adresujące kwestie techniczne, społeczne, gospodarcze, etyczne oraz tworzenie wspierających te cele ram prawnych i regulacyjnych². Już w pierwszych oficjalnych dokumentach Komisji Europejskiej dotyczących sztucznej inteligencji dostrzeżono znaczenie praw własności intelektualnej jako narzędzia wspierania innowacji i pewności prawnej, zarówno z punktu widzenia twórców, urzędów udzielających ochrony, jak i użytkowników systemu³. **O ile zagadnienia własności**

intelektualnej zostały pominięte w *Białej księdze w sprawie sztucznej inteligencji. Europejskie podejście do doskonałości i zaufania* z 2020 r.⁴, poświęcona im została Rezolucja Parlamentu Europejskiego i Rady z 20.10.2020 r. w sprawie praw własności intelektualnej w dziedzinie rozwoju technologii sztucznej inteligencji (2020/2015(INI))⁵. Wezwano w niej do refleksji nad wzajemnym oddziaływaniem i skutkami w kontekście rozwoju technologii AI i praw własności intelektualnej oraz wskazano na potrzebę uregulowania AI na szczeblu unijnym, natomiast jak do tej pory nie zostały podjęte bezpośrednie działania legislacyjne skoncentrowane na uregulowaniu kwestii własności intelektualnej w kontekście AI. W szczególności nie zostały one wprost zaadresowane w kluczowej unijnej regulacji – akcie w sprawie sztucznej inteligencji. Zasygnalizowane dotychczasowe działania oraz tło regulacyjne w UE stanowią punkt wyjścia dla analizy w ramach artykułu wybranych problemów z dziedziny sztucznej inteligencji z perspektywy prawa patentowego.

1 Dz.Urz. UE L 2024/1689 – dalej AIA, akt w sprawie sztucznej inteligencji.

2 W kwestii szerokiego ujęcia działań i ram prawnych do 2023 r. szerzej: P. Kusznierek, A. Zemke-Górecka, *Aspekty i ramy prawne sztucznej inteligencji na gruncie prawa Unii Europejskiej. Część 2*, „Europejski Przegląd Prawa i Stosunków Międzynarodowych” 2023/1–2, s. 129–140.

3 Komunikat Komisji *Sztuczna inteligencja dla Europy* {SWD(2018) 137 final}, Bruksela, 25.04.2018 r., COM(2018) 237 final.

4 Bruksela, 19.02.2020 r. COM(2020) 65 final.

5 Dz.Urz. UE C z 2021 r. 404, s. 129 – dalej Rezolucja.

Po pierwsze, zwrócenie w Rezolucji uwagi na status sztucznej inteligencji jako przedmiotu ewentualnej ochrony patentowej z bezpośrednim odwołaniem do Konwencji o udzielaniu patentów europejskich (Konwencja o patencie europejskim), sporządzona w Monachium 5.10.1973 r., zmieniona aktem zmieniającym artykuł 63 Konwencji z 17.12.1991 r. oraz decyzjami Rady Administracyjnej Europejskiej Organizacji Patentowej z 21.12.1978 r., 13.12.1994 r., 20.10.1995 r., 5.12.1996 r. oraz 10.12.1998 r., wraz z Protokołami stanowiącymi jej integralną część⁶ i praktyki Europejskiego Urzędu Patentowego (European Patent Office, EPO), jest pretekstem dla zasygnalizowania pierwszego z problemów objętych artykułem, a mianowicie, na ile system patentowy w Europie oferuje możliwość ochrony wynalazków z dziedziny AI i stanowi zachętę do innowacji w tym obszarze. Dla UE oraz jej państw członkowskich jako sygnatariuszy przepisy KPE oraz wytyczne EPO stanowią miarodajne punkty odniesienia dla dalszych uwag z uwagi na jedynie częściową harmonizację unijnego prawa patentowego w odniesieniu do wymogów patentowalności wynalazków⁷. Uzyskiwanie ochrony na podstawie KPE w procedurze patentu europejskiego stanowi – obok ścieżek krajowych – podstawową strategię uzyskiwania ochrony na wynalazki w Unii Europejskiej. Obecnie regulacja ta jest jeszcze mocniej zintegrowana z unijnym reżimem ochrony i egzekwowania praw własności intelektualnej w ramach nowego systemu patentu europejskiego o jednolitym skutku⁸.

Po drugie, dla oceny możliwości patentowania sztucznej inteligencji w UE istotne znaczenie ma deklarowane w Rezolucji oraz innych inicjatywach Unii Europejskiej podejście skoncentrowane na człowieku (*human-centric approach*), rezonujące z formalnymi wymogami oznaczenia autorstwa wynalazku w zgłoszeniu patentowym. W tym kontekście artykuł zawiera aktualizację w odniesieniu do toczącej się w Europie dyskusji na temat możliwości uznania AI za wynalazcę, co ma związek ze wspomnianymi strategiami patentowania przedsiębiorstw unijnych.

Po trzecie, w Rezolucji problem pełnego ujawnienia wynalazku w prawie patentowym z uwagi na złożoność rozumowania w odniesieniu do niektórych technologii AI został aktualnie zaadresowany w nowych wytycznych EPO dotyczących sztucznej inteligencji. Pozostaje to w ścisłym związku ze standardami zaufania, przejrzystości, wyjaśnialności oraz niezawodności AI, które leżą u podstaw horyzontalnej regulacji harmonizującej – aktu w sprawie sztucznej inteligencji, który aktualnie jest wdrażany w państwach członkowskich⁹. Na tym tle pojawia się

pytanie o wzajemną relację między tymi wymogami, zarówno z punktu widzenia kompatybilności tworzonych technologii AI z przepisami prawa patentowego, jak i wpływu nowych unijnych standardów dotyczących AI wysokiego ryzyka na strategię patentowania.

Powyższe zagadnienia wpisują się w dyskusję nad koniecznością zapewnienia ram regulacyjnych dla AI, które z jednej strony wzbudzają zaufanie do bezpieczeństwa i niezawodności AI, z drugiej – zapewniają równowagę między ochroną obywateli a zachęcaniem przedsiębiorstw do inwestowania w innowacje, realizując założenia „europejskiego podejścia do doskonałości i zaufania”.

2. Zdolność patentowa wynalazków z dziedziny sztucznej inteligencji

Sztuczna inteligencja i uczenie maszynowe opierają się na modelach obliczeniowych i algorytmach służących do klasyfikacji, grupowania, regresji i redukcji, które mają z natury charakter abstrakcyjny, niezależnie od tego, czy można je „wytrenować” na podstawie danych szkoleniowych. Dlatego dla oceny możliwości patentowania AI właściwe jest w pierwszej kolejności odwołanie do przepisów KPE dotyczących algorytmów, metod obliczeniowych i programów komputerowych oraz praktyki EPO w obszarze udzielania patentów w tej dziedzinie¹⁰. Zgodnie z wcześniejszymi uwagami należy podkreślić, że patentowanie wynalazków na podstawie KPE w procedurze patentu europejskiego, stanowi obok ścieżek krajowych podstawową strategię uzyskiwania ochrony na wynalazki w Unii Europejskiej, zwłaszcza w kontekście zintegrowanego z nią unijnego reżimu patentu europejskiego o jednolitym skutku.

Choć art. 52 ust. 2 lit. c KPE wyklucza programy komputerowe „jako takie” z ochrony patentowej, wynalazki związane z oprogramowaniem nie są wykluczone z możliwości uzyskania patentu, jeżeli mają charakter techniczny i realizują „další efekt techniczny”. Warunek ten może być spełniony dla tzw. wynalazków implementowanych za pomocą komputera, które są zdefiniowane jako wynalazki związane z komputerami, sieciami komputerowymi lub innymi urządzeniami programowalnymi, posiadające jedną nową cechę lub więcej, które są w całości lub w części urzeczywistniane za pomocą programu lub programów komputerowych. Analogiczne zasady znajdują zastosowanie do wynalazków z dziedziny sztucznej inteligencji. Zgodnie ze zaktualizowanymi wytycznymi EPO (G. II. 3.3.1), AI „jako takie” podlega wyłączeniu z zakresu patentowania¹¹. Ponieważ jednak sztuczna inteligencja i uczenie maszynowe znajdują zastosowanie w różnych dziedzinach technologii, rozwiązania z tego obszaru mogą przyczynić się do technicznego rozwiązania problemu technicznego, w szczególności poprzez zastosowanie w dziedzinie techniki i/lub dostosowanie do konkretnego technicznego wdrożenia (np. poprzez wykorzystanie

6 Dz.U. z 2004 r. Nr 79, poz. 737 ze zm. – dalej KPE.

7 W obszarze zdolności patentowej i przesłanek patentowalności unijna harmonizacja jest szacunkowa i dotyczy wyłącznie wynalazków biotechnologicznych.

8 Ramy systemu określają i regulują: rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1257/2012 z 17.12.2012 r. wprowadzające wzmocnioną współpracę w dziedzinie tworzenia jednolitego systemu ochrony patentowej (Dz.Urz. UE L 361, s. 1); rozporządzenie Rady (UE) nr 1260/2012 z 17.12.2012 r. wprowadzające wzmocnioną współpracę w dziedzinie tworzenia jednolitego systemu ochrony patentowej w odniesieniu do mających zastosowanie ustaleń dotyczących tłumaczeń (Dz.Urz. UE L 361, s. 89); porozumienie w sprawie Jednolitego Sądu Patentowego z 19.02.2013 r. (Dz.Urz. UE C 175, s. 1).

9 Chodzi w szczególności o systemy adaptacyjnego uczenia się, które mogą kalibrować się na nowo po każdym wprowadzeniu danych, co powoduje, że w niektórych przypadkach ujawnianie informacji o nich z wyprzedzeniem jest nieskuteczne.

10 Powodem tego wyłączenia jest fakt, że program komputerowy lub schemat takiego programu są abstrakcyjne (nietechniczne), podczas gdy wynalazek – aby mógł być opatentowany – musi odnosić się do dziedziny techniki i mieć techniczny charakter. W przypadku programów komputerowych wyłączenie to rozciąga się także na elementy, które są integralną częścią programu, oraz aplikacje, dla których program został stworzony (przetwarzanie danych, algorytmy, metody biznesowe).

11 Zob. I. Balos, *AI patent – Is there a Need to Rethink Patent Law?* [w:] *Patents as an Incentive for Innovation*, red. R. Sikorski, Ż. Zemla-Pacud, Alphen aan den Rijn 2021, s. 214–216.

sieci neuronowej w aparacie do monitorowania pracy serca w celu identyfikacji jego nieregularnych uderzeń) i podlegać patentowaniu¹². Oznacza to, że jeżeli zastrzeżenie wynalazku związanego ze sztuczną inteligencją lub uczeniem maszynowym dotyczy metody wykorzystującej środki techniczne lub urządzenia, jego przedmiot ma charakter techniczny jako całość i w związku z tym nie jest wyłączony z możliwości uzyskania patentu na podstawie art. 52 ust. 2 lub 3 KPE, jako rozwiązanie w ogóle nie stanowiące wynalazku w rozumieniu tego przepisu.

Dopiero uznanie za wynalazek uzasadnia badanie przesłanek patentowalności takich jak: nowość, poziom wynalazczy oraz przemysłowa stosowalność¹³, ocenianych z uwzględnieniem wymogu pełnego ujawnienia wynalazku, któremu poświęcone zostaną odrębne uwagi w dalszej części artykułu. Nawet rozwiązania spełniające te warunki, z uwzględnieniem szczególnych wyzwań które mogą pojawić się przy ich ocenie w kontekście wynalazków AI, mogą podlegać dalszym ograniczeniom, jeśli chodzi o udzielenie patentu. Chodzi o wyłączenia przewidziane w art. 53 lit. a KPE, które mogą w praktyce uniemożliwić patentowanie (np. systemów AI wysokiego ryzyka objętych aktem w sprawie sztucznej inteligencji), z uwagi na sprzeczność z porządkiem publicznym lub dobrymi obyczajami.

Wskazane wytyczne i wymogi dotyczące możliwości rozwiązań z obszaru sztucznej inteligencji mają zastosowanie bez względu na zakwalifikowanie rozwiązania do jednej z następujących kategorii:

- 1) wynalazku stworzonego przez człowieka, przy którego tworzeniu wykorzystano sztuczną inteligencję jako narzędzie (*AI-assisted inventions*);
- 2) wynalazku stworzonego przez człowieka, w którym zastrzeżone rozwiązanie techniczne (zastosowanie w dziedzinie technicznej) zostało osiągnięte poprzez sztuczną inteligencję stanowiącą element zastrzeżonego rozwiązania (*AI-implemented invention*);
- 3) wynalazku samodzielnie wygenerowanego przez sztuczną inteligencję, z minimalnym udziałem człowieka lub bez ludzkiej kontroli (*AI-generated invention*)¹⁴.

Powyższe rozróżnienie uwzględniające ostatnią kategorię wynalazków generowanych przez AI ma natomiast kluczowe znaczenie z punktu widzenia spełnienia przez zgłoszenie wymogów formalnych, do których należy oznaczenie twórcy wynalazku oraz zgłaszającego jako podmiotu uprawnionego z tytułu

prawa do uzyskania patentu. KPE oraz regulacje patentowe państw członkowskich nie definiują „wynalazcy”, a z ich literalnego brzmienia nie wynika, że musi nim być człowiek. Powoduje to praktyczny problem w zakresie właściwego oznaczania udziału AI przy tworzeniu wynalazków po stronie zgłaszających takie wynalazki i praktyki związanej z ich oceną przez EPO i krajowe urzędy patentowe państw członkowskich.

3. Podejście skoncentrowane na człowieku a jako twórca wynalazku

Dyskusja nad faktyczną twórczością wynalazczą w kontekście możliwości formalnego traktowania AI jako wynalazcy na zasadach równych z ludzkim twórcą pozostaje w związku ze sformułowanym przez Komisję Europejską i promowanym przez UE strategicznym podejściem do sztucznej inteligencji skoncentrowanym na człowieku¹⁵. Opiera się ono na założeniu, że nowe technologie, takie jak AI, powinny pozostawać pod przewodnią i nadzorczą rolą człowieka zwłaszcza w kontekście podejmowania decyzji istotnych z punktu widzenia prawa, etyki lub bezpieczeństwa oraz służyć obywatelom UE. Nadzór człowieka można realizować za pomocą mechanizmów zarządzania, opartych na zasadach¹⁶: udziału czynnika ludzkiego (*human-in-the-loop*, HITL)¹⁷, ludzkiej interwencji (*human-on-the-loop*, HOTL)¹⁸ lub ludzkiej kontroli (*human-in-command*, HIC)¹⁹. Wspierające je dalsze zasady, takie jak: zaufanie (*trustworthy AI*), ochrona praw podstawowych, odpowiedzialność i przejrzystość, przyświecają przyjętym unijnym wytycznym²⁰, ramom regulacyjnym dla AI²¹, oraz obowiązującym regulacjom, m.in. aktowi w sprawie sztucznej inteligencji.

Wskazane źródła nie zawierają bezpośredniego odniesienia do nadzorczej roli człowieka w dziedzinie twórczości wynalazczej. Jednak kierunek interpretacji prawa patentowego z uwzględnieniem centralnej roli człowieka – jeśli nie w procesie tworzenia, to uzyskiwania formalnej ochrony wynalazku – ma mocne oparcie w paradygmacie człowieka jako twórcy w prawie patentowym. Znajduje także oddźwięk w stosowaniu przepisów prawa patentowego w aktualnej praktyce EPO oraz krajowych sądów państw członkowskich UE²². Dotyczy to pro-

12 Zob. *Guidelines for Examination in the European Patent Office*, April 2025 edition, OJ EPO 2025, A4, https://www.epo.org/en/legal/guidelines-epc/2025/g_ii_3_3_1.html (dostęp: 24.11.2025 r.).

13 Wynalazki z dziedziny sztucznej inteligencji stanowią wyzwanie także w aspekcie oceny tych przesłanek patentowalności, co jednak pozostaje poza zakresem szczegółowej analizy objętej artykułem. Sygnalizacyjnie można wskazać na dyskusję nad standardami oceny nieoczywistości takich wynalazków z uwzględnieniem tradycyjnego wzorca znawcy w danej dziedzinie techniki, a także znaczenia pełnego ujawnienia wynalazku dla weryfikacji przemysłowej stosowalności – zob. N. Shemov, G.A. Gabison, *The Inventive Step Requirement and the Rise of the AI Machines*, „Queen Mary Law Research Paper” 2022/375, s. 6–13. Szerzej na temat szans i zagrożeń dla urzędów patentowych związanych z AI J. Ożegalska-Trybalska, *Artificial intelligence and patent law: risks, challenges, and opportunities* [w:] *Legal and technical aspects of Artificial Intelligence*, red. L. Lai, M. Świerczyński, Warszawa 2021, s. 131–144.

14 Szeroko na temat specyfiki i etapów tworzenia AI D. Kim, *AI-Generated Inventions: Time to Get the Record Straight?*, „GRUR International” 2020/5, s. 444–466.

15 Zob. Komunikat Komisji, Sztuczna inteligencja dla Europy, Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów, *Budowanie zaufania do sztucznej inteligencji ukierunkowanej na człowieka*, Bruksela, 8.04.2019 r. COM(2019) 168 final, <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/HTML/?uri=CELEX:52019DC0168> (dostęp: 14.11.2025 r.).

16 Wytyczne w zakresie etyki dotyczące godnej zaufania sztucznej inteligencji, dokument przygotowany przez niezależną Grupę ekspertów wysokiego szczebla ds. sztucznej inteligencji powołaną przez Komisję Europejską w czerwcu 2018 r. (AI IHLEG), s. 20, <https://ec.europa.eu/futurium/en/ai-alliance-consultation.1.html> (dostęp: 19.11.2025 r.).

17 Zasada zakłada, że człowiek powinien zrozumieć działanie systemu, móc interweniować, decydować w sytuacjach krytycznych i ponosić odpowiedzialność prawną za decyzje.

18 Zgodnie z zasadą człowiek powinien być bezpośrednio zaangażowany w podejmowanie decyzji generowanych przez AI.

19 Zasada zakłada monitorowanie przez człowieka i możliwość jego interwencji w razie potrzeby.

20 Zob. Wytyczne w zakresie etyki..., s. 19–20.

21 Zob. *Biała księga...*, s. 24.

22 Takie wnioski płyną także z opracowania przygotowanego na zlecenie Komisji Europejskiej oraz EPO – zob. N. Shemov, *A study on inventorship in inventions involving AI activity*, Commissioned by the European Patent Office, 2019, s. 2–36, <https://share.google/z4AFgigaTKPRlaMa> (dostęp: 11.12.2025 r.).

cedowania zgłoszeń wyłącznie z oznaczeniem człowieka jako twórcy, nawet w przypadku udziału AI w praktyce urzędów patentowych, jak i orzecznictwie sądowym potwierdzającym, że prawo do autorstwa wynalazku i prawo do uzyskania patentu może zostać nabyte wyłącznie przez „ludzkiego wynalazcę”.

Takie stanowisko zostało zajęte przez EPO w precedensowej sprawie zgłoszeń wynalazków stworzonych autonomicznie przez system AI o nazwie DABUS²³ w decyzjach odrzucających wnioski o udzielenie patentów²⁴ i potwierdzone w decyzjach Izby Odwoławczych. Europejski Urząd Patentowy oparł się w nich na art. 81 KPE (w zw. z art. 60 ust. 1 KPE), zgodnie z którym zgłaszający musi wskazać wynalazcę, natomiast jeśli zgłaszający nie jest wynalazcą lub nie jest jedynym wynalazcą, wyznaczenie zawiera oświadczenie wskazujące źródło prawa do patentu europejskiego. Decyzje zostały podjęte z odwołaniem do przepisów wykonawczych określających wymogi formalne zgłoszenia, takie jak podanie w zgłoszeniu nazwiska rodowego, imion oraz kraju i miejsca zamieszkania wynalazcy, oraz podpisu zgłaszającego lub jego przedstawiciela, czego nie spełniało zgłoszenie²⁵. Przyjęto w nich, że nazwisko osoby fizycznej nie tylko pełni funkcję identyfikacyjną, lecz także umożliwia egzekwowanie przysługujących praw, a nazwy nadanej AI nie można utożsamiać z nazwiskiem osoby fizycznej i przypisać jej osobowości prawnej (której AI nie posiada zgodnie z obowiązującymi przepisami). Co istotne, z decyzji wynika, że odrzucenie wniosku z powodu braków formalnych z uwagi na zakwestionowanie możliwości oznaczenia AI jak twórcy wynalazku, nie oznacza zakwestionowania możliwości zgłaszania wynalazków stworzonych przez AI i ich zdolności patentowej *per se*. Weryfikacja wymogów formalnych odbywa się bowiem przed merytoryczną oceną wynalazku z punktu widzenia spełnienia przez niego wymogów patentowalności wynikających z przepisów materialnych²⁶.

Podobne podejście stosują krajowe sądy w UE. Rozstrzygając odwołanie od decyzji krajowego urzędu patentowego, niemiecki sąd najwyższy potwierdził, że system sztucznej inteligencji nie może być wymieniony w zgłoszeniu jako wynalazca i obowiązkowe jest wskazanie osoby fizycznej jako wynalazcy, nawet jeśli taki system wniósł istotny, a nawet zasadniczy wkład wynalazczy²⁷. Jak podkreślono, wskazanie człowieka jako wynalazcy, który spowodował, że określona sztuczna inteligencja wsparła dokonanie wynalazku, nie powinno powodować odrzucenia wniosku patentowego²⁸.

W decyzjach wydanych w sprawie DABUS zwrócono także uwagę na brak podstaw do pierwotnego nabycia przez AI praw do uzyskania patentu i jednocześnie związaną z tym wątpliwość podstaw nabycia statusu uprawnionego do uzyskania patentu przez podmiot, który stworzył AI²⁹.

Ocena takiego stanowiska w kwestii wynalazczości AI z punktu widzenia prawa patentowego nie jest jednoznaczna. Z jednej strony można argumentować, że podejście przyjęte w sprawie DABUS – faworyzując twórcę-człowieka i „legalizując” pomijanie AI jako twórcy – ma tę korzyść, że nie blokuje możliwości patentowania tej kategorii wynalazków. Wobec braku pewności, czy nadanie statusu wynalazcy AI w istocie przyniosłoby jakiegokolwiek korzyści dla systemu patentowego w postaci mocniejszej zachęty do tworzenia innowacji w tym sektorze, można je zatem uznać za balansujące i pragmatyczne rozwiązanie³⁰. Z drugiej strony podejście, zgodnie z którym mimo istotnego wkładu twórczego AI prawo do autorstwa przyznaje się człowiekowi, jest przedmiotem krytyki z odwołaniem się do stosowanego dotąd standardu przyznawania praw do wynalazku pod warunkiem spełnienia wymogu wkładu wynalazczego³¹. Jednocześnie, w opinii niektórych komentatorów, uznanie sztucznej inteligencji za wynalazcę nie zagraża systemowi patentowemu (nie wymaga przyznania maszynom osobowości prawnej ani uprawnień wynalazcy), a ogólne zastrzeżenia wobec uznania sztucznej inteligencji za wynalazcę uznawane są zatem za bezpodstawne i promujące składanie fałszywych oświadczeń co do autorstwa wynalazku i nieuzasadnione przypisywanie praw rzekomym wynalazcom kreujące niepewność prawną³².

Odnosząc wskazaną praktykę do akcentowanych zasad opartych na podejściu opartym na człowieku, nie ma wątpliwości, że na poziomie ogólnej implementacji tego założenia jest ona spójna z tym podejściem. Wynika to jednak, co należy podkreślić, nie z aktualnego wpływu regulacji unijnych na interpretację prawa patentowego, ale z utrwalonych w tej dziedzinie kanonów, które na razie – jak wynika z wcześniejszej analizy – nie zostały zmienione w związku ze udziałem AI w tworzeniu wynalazków. Mniej oczywiste są wnioski przy bardziej szczegółowej ocenie kompatybilności podejścia ze wspomnianymi wcześniej zasadami udziału czynnika ludzkiego (HITL), ludzkiej interwencji (HOTL) i ludzkiej kontroli (HIC). O ile mają one zastosowanie w przypadku wcześniej wymienionych kategorii wynalazków wspieranych przez AI oraz wynalazków implementujących AI, problem pojawia się w przypadkach wynalazków generowanych przez AI, takich jak analizowany kasus DABUS, gdzie dowodzono, że wynalazki zostały stworzone samodzielnie przez AI (tj. z udziałem człowieka tylko na etapie tworzenia

23 Zob. szczegółowo na temat sprawy I. Bałos, *Sztuczna inteligencja i jej wynalazki – studium przypadku*, „Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Jagiellońskiego. Prace z Prawa Własności Intelektualnej” 2020/1, s. 95–115; R. Hughes, *EPO refuses „AI inventor” applications in short order – AI Inventor team intend to appeal*, 22.12.2019 r., <http://ipkitten.blogspot.com/2019/12/epo-refuses-ai-inventor-applications-in.html> (dostęp: 11.12.2025 r.).

24 Decyzje Izby Odwoławczych EPO z 21.12.2021 r., w sprawach J 8/20 oraz J 9/20, Grounds for the EPO decision of 27 January 2020 on EP 18 275 163 oraz Grounds for the EPO decision of 27 January 2020 on EP 18 275 174, <https://www.epo.org/news-events/news/2020/20200128.html> (dostęp: 11.12.2025 r.).

25 Zasada 19 pkt 1 KPE.

26 Komunikat EPO dotyczący decyzji Izby Odwoławczej z 21.12.2021 r. w połączonych sprawach J 8/20 oraz J 9/20, dostępny pod adresem: <https://www.epo.org/law-practice/case-law-appeals/communications/2021/20211221.html> (dostęp: 23.11.2025 r.).

27 Wyrok Federal Court of Justice (Bundesgerichtshof) z 11.06.2024 r., X ZB 5/22.

28 D. Kim, *The Illusory Standard of Significant Human Contribution to AI-Assisted Inventions after the DABUS Decision of the German Federal Court of Justice*, „International Review of Intellectual Property and Competition Law” 2025/56, s. 369–380.

29 Decyzje EPO Boards of Appeal z 21.12.2021 r., w sprawach J 8/20 i J 9/20, Grounds for the EPO decision of 27 January 2020 on EP 18 275 163 oraz Grounds for the EPO decision of 27 January 2020 on EP 18 275 174, <https://www.epo.org/news-events/news/2020/20200128.html> (dostęp: 11.12.2025 r.). Zob. także wyrok Federal Court of Justice (Bundesgerichtshof) z 11.06.2024 r., X ZB 5/22.

30 Zob. J. Ożegalska-Trybalska, „Wynalazczość” sztucznej inteligencji: uwagi na tle sprawy DABUS [w:] *Reforma prawa własności intelektualnej*. Cz. 2, red. A. Adamczak, Kielce 2022, s. 40.

31 D. Kim, *The Illusory Standard...*, s. 375.

32 M. Stierle, *A De Lege Ferenda Perspective on Artificial Intelligence Systems Designated as Inventors in the European Patent System*, *Gewerblicher Rechtsschutz und Urheberrecht. Internationaler Teil*, „GRUR International” 2021/2, s. 132.

i trenowania AI, ale nie podczas tworzenia samego wynalazku, gdzie „sprawcą kreatywnym” jest maszyna). To otwiera pole do dalszej dyskusji, czy obecna polityka *human-centric* jest możliwa do utrzymania w długiej perspektywie w kontekście niewątpliwego rozwoju w obszarze takich właśnie wynalazków autonomicznie tworzonych przez AI, których mechanizmu działania człowiek nie rozumie w pełni – w szczególności z uwagi na brak pełnej wyjaśnialności, efekt tzw. czarnej skrzynki i autonomię decyzyjną AI w zakresie wykonywania operacji obliczeniowych. Można bowiem argumentować, że jeśli nie jest jasne, w jaki sposób rozwiązywany jest problem w „czarnej skrzynce”, rozwiązanie nie jest pod kontrolą nadzorczą człowieka, który nie powinien być w takim wypadku uznawany za autora rozwiązania³³. Ten aspekt ma znaczenie nie tylko z punktu widzenia analizowanej perspektywy „wynalazczości AI” bez kontroli, wkładu i pełnego zrozumienia przez człowieka, lecz także kolejnych wyzwań związanych z patentowaniem AI, w tym wymogu pełnego ujawnienia wynalazków w kontekście upowszechniania zorientowanej na człowieka i godnej zaufania sztucznej inteligencji.

4. Regulacyjne standardy bezpieczeństwa AI w UE a wymóg pełnego ujawnienia wynalazku

Zgodnie z wcześniejszymi uwagami, regulacyjne standardy bezpieczeństwa przyjęte w AIA opierają się na założeniu, że systemy AI muszą być wyjaśniane, interpretowalne, przejrzyste, zdolne do odtworzenia, przewidywalne i objęte kontrolą człowieka, co dotyczy zwłaszcza systemów wysokiego ryzyka, a zatem takich, które mogą stanowić zagrożenia dla bezpieczeństwa, praw podstawowych, prywatności, niedyskryminacji³⁴. Należy wyjaśnić, że zgodnie z definicją z AIA, system AI oznacza „system maszynowy, który został zaprojektowany do działania z różnym poziomem autonomii po jego wdrożeniu oraz który może wykazywać zdolność adaptacji po jego wdrożeniu, a także który – na potrzeby wyraźnych lub dorozumianych celów – wnioskuje, jak generować na podstawie otrzymanych danych wejściowych wyniki, takie jak predykcje, treści, zalecenia lub decyzje, które mogą wpływać na środowisko fizyczne lub wirtualne”³⁵.

Wymóg wyjaśnialności systemu sztucznej inteligencji oznacza, że powinna go cechować zdolność przedstawienia w zrozumiały sposób, dlaczego i w jaki sposób podjął daną decyzję, wygenerował określony wynik, po to, aby jego decyzje były zrozumiałe dla ludzi (nawet jeśli model jest złożony), przejrzyste (umożliwiać sprawdzenie, jak model działa wewnętrznie), uzasadnione i możliwe do zakwestionowania. Model interpretowalny działa w sposób przejrzysty, ujawniając powiązania między danymi wejściowymi a wynikami. Wyjaśnialność i przejrzystość mają zatem zapewniać możliwość zrozumienia logiki działania modelu i sprawdzenie, które dane i cechy wpłynęły na decyzję, tym samym gwarantować zaufanie dla użytkownika, że system działa racjonalnie, oraz bezpieczeństwo (poprzez umożliwienie wykrywania błędów, nadużyć).

Kwestię przejrzystości reguluje art. 13 AIA, z którego wynika, że systemy AI wysokiego ryzyka projektuje się i rozwija

w sposób zapewniający wystarczającą przejrzystość ich działania, umożliwiającą podmiotom stosującym interpretację wyników systemu i ich właściwe wykorzystanie poprzez dołączoną do nich instrukcję obsługi. Powinna ona zawierać w stosownych przypadkach specyfikacje dotyczące danych wejściowych lub wszelkie inne istotne informacje dotyczące wykorzystywanych zbiorów danych treningowych, walidacyjnych i testowych, uwzględniając przeznaczenie systemu AI wysokiego ryzyka, oraz informacje umożliwiające podmiotom stosującym interpretację wyników systemu AI wysokiego ryzyka i odpowiednie wykorzystanie tych wyników. Natomiast art. 86 AIA przewiduje prawo do wyjaśnienia decyzji, tzn. uzyskania klarownych i znaczących wyjaśnień w przypadku decyzji wysokiego ryzyka mających skutki prawne lub wpływających istotnie na osobę fizyczną. Obejmuje to obowiązek przedstawienia roli systemu AI w procesie decyzyjnym, głównych czynników, które wpłynęły na wynik, czy też ograniczeń i potencjalnych ryzyk związanych z decyzją³⁶.

Wskazane wymogi regulacyjne dotyczące przejrzystości i wyjaśnialności systemów AI mają znaczenie z punktu widzenia strategii rozwoju i wdrażania takich systemów w UE, ale także zabezpieczania ich ochrony. Dotyczy to w szczególności ochrony patentowej, zwłaszcza w kontekście wymogu pełnego ujawnienia, który pełni dla zgłoszonych do ochrony wynalazków zbliżoną funkcję jak wymogi regulacyjne dla systemów AI, mianowicie jego celem jest takie opisanie wynalazku w zgłoszeniu, aby jego działanie było „wyjaśnialne”, tzn. na tyle kompletne i przejrzyste, aby znawca w danej dziedzinie techniki mógł odtworzyć wynalazek i zweryfikować jego przemysłową stosowność, bez potrzeby dokonywania rozwiązań dodatkowych, przekraczających zwyczajne zabiegi adaptacyjne³⁷. Brak dostatecznego ujawnienia wynalazku godzi w cel prawa patentowego w postaci ujawnienia wiedzy technicznej niezbędnej do działania wynalazku w zamian za wyłączność w zakresie jego eksploatacji, jako konkurencyjna strategia dla nieujawniania wynalazku i jego ochrony jako *know-how*. Zgodnie z wymogiem pełnego ujawnienia zgłoszenie (zastrzeżenie patentowe) musi zawierać wszystkie istotne cechy wynalazku, tj. takie, które są niezbędne dla rozwiązania problemu technicznego przez wynalazek³⁸. Wymóg ten ma znaczenie nie tylko na etapie zgłoszenia, lecz także ze względu na okoliczność określenia zakresu ochrony na potrzeby weryfikacji z kolizyjnym rozwiązaniem. Brak dostatecznego ujawnienia wynalazku czy kompletności zgłoszenia stanowi podstawę odmowy udzielenia patentu oraz przesłankę do jego unieważnienia.

Obowiązek pełnego, kompleksowego i precyzyjnego opisu technologii bazowej, który umożliwia odtworzenie zastrzeżonego rozwiązania technicznego, wynikający z prawa patentowego (powtarzalność rezultatu) pozostaje zatem w istotnym związku z wymogami regulacyjnymi i można przyjąć, że wspiera wymogi regulacyjne przewidziane w AIA. Natomiast wyzwaniem dla obu reżimów pozostają niektóre rodzaje sztucznej inteligencji (np. głębokie sieci neuronowe), które cechuje ograniczona wyjaśnialność i „ujawnialność” z uwagi na wykorzystanie modeli typu „czarna skrzynka”.

33 D. Kim, *AI-Generated...*, s. 453.

34 Zob. *Wytczne w zakresie etyki dotyczące godnej zaufania sztucznej inteligencji*, Komisja Europejska 2018, s. 8–46, założenia aktu w zakresie sztucznej inteligencji.

35 Art. 3 ust. 1 AIA.

36 Zob. także *Biała księga...*, s. 12–14.

37 Zob. art. 83 KPE, zgodnie z którym „europejskie zgłoszenie patentowe musi ujawniać wynalazek w sposób dostatecznie jasny i wyczerpujący, aby specjalista z danej dziedziny mógł go wykonać”.

38 Por. decyzję EUPz 14.03.1984 r., T0032/82, EP:BA:1984:T003282.19840314.

„Czarna skrzynka” oznacza złożoność obliczeniową z uwzględnieniem wielu czynników, które powodują, że często nie jest jasne, czy rezultaty wyuczone na podstawie danych będą identyczne z tymi założonymi (wiadome są dane wejściowe i wynik, ale nie wiadomo, jak model doszedł do decyzji)³⁹. Kluczem do zrozumienia działania wielu systemów AI są zbiory danych, na których systemy zostały przeszkolone, a których inteligentne przetwarzanie może prowadzić do potencjalnie nieprzewidywalnych efektów technicznych generowanych przez wynalazek. „Czarne skrzynki” stanowią wyzwanie dla weryfikacji wymogu pełnego ujawnienia wynalazku, w szczególności powtarzalności danych pozwalających odtworzyć wynalazek z takim samym efektem technicznym jak zastrzeżony⁴⁰. Obawę stanowi fakt, że dane generowane przez zaawansowaną sztuczną inteligencję mogą nie być powtarzalne i weryfikowalne dla znawcy w danej dziedzinie techniki, a wówczas wyzwaniem jest ocena wymogów formalnych i zdolności patentowej, w tym ujawnienia poziomu wynalazczego i przemysłowej stosowalności. Przejrzystość wynalazku z dziedziny AI rozumiana jako ujawnienie kodu algorytmów, na których opiera się dane rozwiązanie nie daje bowiem odpowiedzi na pytanie, na jakich warunkach algorytm został faktycznie wykorzystany w danym systemie i czy będzie „zachowywał się” tak, jak został pierwotnie zaprogramowany⁴¹. Kluczowe są wyjaśnienie i transparentność w zakresie możliwych różnic między danymi wejściowymi i wyjściowymi oraz sposobu, w jaki zestawy danych były szkolone i wdrażane⁴².

Europejski Urząd Patentowy zaadresował powyższy problem w zaktualizowanych wytycznych⁴³, udoskonalając swoje podejście do wymogu pełnego ujawnienia wynalazków związanych ze sztuczną inteligencją z uwzględnieniem danych treninowych. Zgodnie z instrukcjami dla zgłaszających efekt techniczny, jaki osiąga algorytm uczenia maszynowego, może być łatwo widoczny lub ustalony na podstawie wyjaśnień, dowodów matematycznych, danych eksperymentalnych itp. Jak wskazuje EPO, „jeśli efekt techniczny jest zależny od szczególnych cech wykorzystywanego szkoleniowego zbioru danych, cechy te, które są wymagane do odtworzenia efektu technicznego, muszą zostać ujawnione, chyba że znawca w danej dziedzinie może je określić bez nadmiernego wysiłku, korzystając z powszechnej wiedzy ogólnej. Ogólnie rzecz biorąc, nie ma jednak potrzeby ujawniania konkretnego szkoleniowego zbioru danych”⁴⁴. Jak z tego wynika, wystarczające ujawnienie informacji dotyczących wynalazku AI można zapewnić, niekoniecznie dostarczając urzędowi dane treningowe, ale właściwie opisując charakterystykę danych wejściowych. W zakresie konkretnych przykładów zgłaszający powinni realizować te wytyczne dla różnych elementów i aspektów działania w celu zagwarantowania

wystarczającego ujawnienia. Przykładowo dla algorytmów lub modeli architektury danych dokumentacja powinna zawierać szczegółowy opis, a dane szkoleniowe powinny być opatrzone opisem oraz informacją na temat istotności danych, rodzaju i źródła wykorzystanych danych, przetwarzania danych wykonanego przed treningiem. Z kolei w odniesieniu do testowania i walidacji powinno być wyjaśnienie, w jaki sposób model AI został przetestowany opis wskaźników wykorzystywanych do potwierdzenia jego skuteczności.

Wytyczne wskazują ponadto, że jeśli metody matematyczne i szkoleniowe zbiory danych są ujawnione w sposób niewystarczająco szczegółowy, aby odtworzyć efekt techniczny w całym zastrzeżanym zakresie, to taki brak szczegółowości może skutkować ujawnieniem, które nie będzie satysfakcjonujące dla znawcy⁴⁵. Jak potwierdza praktyka EPO, takie niewystarczające ujawnienie w odniesieniu do modeli AI może mieć miejsce w przypadku pominięcia danych szkoleniowych lub parametrów modelu, nietransparentnych modeli „czarna skrzynka”, tj. zastrzeżeń bez jasno wyjaśnionych metod działania, braku szczegółów dotyczących ograniczania ryzyka⁴⁶.

5. Wnioski

Przeprowadzona analiza dotycząca wybranych aspektów prawa patentowego w kontekście unijnych działań i otoczenia regulacyjnego w obszarze sztucznej inteligencji prowadzi do następującej odpowiedzi na postawione w artykule pytania:

1. Europejska regionalna regulacja patentowa – KPE, oraz krajowe przepisy nie wykluczają możliwości uzyskania ochrony patentowej wynalazków z obszaru sztucznej inteligencji, na które mogą być udzielane patenty na zasadach analogicznych do wypracowanych dla wynalazków implementowanych za pomocą komputera. Patenty mogą zatem odgrywać rolę w kształtowaniu zachęt w obszarze prawa własności intelektualnej do rozwijania technologii z tego obszaru. Zgłaszający powinni jednak uwzględnić formalne ograniczenia związane z przygotowywaniem zgłoszeń patentowych, w których – zgodnie z aktualną praktyką i podejściem – nie jest dopuszczalne wskazanie AI jako samodzielnego twórcy wynalazku i podmiotu uprawnionego do uzyskania patentu. Dotyczy to w szczególności wynalazków generowanych przez sztuczną inteligencję.
2. Praktyka w zakresie patentowania AI, potwierdzając paradygmat człowieka jako twórcy wynalazku, z jego kontrolą nad tworzeniem rozwiązań z udziałem AI, jest spójna z naczelnym

39 Przeciwnieństwem są „szklane skrzynki” (*glass box*), tj. modele obliczeniowe, które można wyjaśnić; odnoszą się do sytuacji, w których wszystkie operacje obliczeniowe i parametry systemu są przejrzyste.

40 Zob. art. 12 Rezolucji.

41 Por. J. Ozegalska-Trybalska, „Wynalazczość”..., s. 40.

42 European Parliament, *Artificial Intelligence ante portas: Legal & ethical reflections*, briefing, s.2, [https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/BRIE/2019/634427/EPRS_BRI\(2019\)634427_EN.pdf](https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/BRIE/2019/634427/EPRS_BRI(2019)634427_EN.pdf) (dostęp 12.12.2025 r.).

43 EUP, G-II, 3.3.1 Artificial intelligence and machine learning z 2024 r., <https://www.epo.org/en/legal/guidelines-epc> (dostęp. 12.11.2025 r.).

44 W tym aspekcie por. także *Guidance for Risk Management of Artificial Intelligence systems*, Wytyczne z 11.11.2025 r., s. 13–14.

45 Zaktualizowane wytyczne EPO Guidelines, F-III, 3, w którym wprowadzono następującą wskazówkę dotyczącą niewystarczającego ujawnienia wynalazków związanych ze sztuczną inteligencją/uczeniem maszynowym – „inny przykład można znaleźć w dziedzinie sztucznej inteligencji, jeśli metody matematyczne i zbiory danych szkoleniowych są ujawnione w sposób niewystarczająco szczegółowy, aby osoba posiadająca wiedzę specjalistyczną mogła odtworzyć efekt techniczny bez nadmiernego obciążenia, korzystając z powszechnej wiedzy ogólnej w całym zakresie zastrzeżenia”, https://www.epo.org/en/legal/guidelines-epc/2025/f_iii_3.html (dostęp: 13.12.2025 r.).

46 Zob. decyzje EUP T 1191/19, T1882/17 szeroko omówione w aspekcie pełnego ujawnienia wynalazków AI w: M. Aboy, A. Lath, T. Minssen, K. Liddell, *The sufficiency of disclosure of AI inventions*, „Journal of Intellectual Property Law & Practice” 2024/11, s. 834–840.

założeniem promowania rozwoju w UE sztucznej inteligencji opartej na zaufaniu i nadzorze człowieka. Pewne problemy w tym zakresie mogą stwarzać wynalazki generowane przez sztuczną inteligencję i te oparte na modelach „czarnych skrzynek”, co stanowi jedno z wyzwań prawa patentowego.

3. W zakresie tworzenia i wdrażania AI założenia regulacyjne z AIA dotyczące wyjaśnialności, przejrzystości, powtarzalności systemów AI wysokiego ryzyka są w odniesieniu do patentów wspierane i „zabezpieczane” koniecznością spełnienia wymogu pełnego ujawnienia wynalazku. W celu lepszego powiązania wymogów regulacyjnych z praktyką patentowania, praktyka EPO potwierdza kierunek zmian wytycznych dotyczących patentowania z uwzględnieniem bardziej szczegółowego opisywania i ujawniania danych treningowych w zgłoszeniach patentowych w celu realizacji wymogu pełnego ujawnienia i wsparcia weryfikacji przesłanek poziomu wynalazczego oraz przemysłowej stosowności, a przez to eliminowania negatywnego efektu „czarnych skrzynek”. Brak wymogu dostarczania i ujawniania danych treningowych jako elementu zgłoszenia można traktować jako aktualny kompromis między wymogiem pełnego ujawnienia wynalazku, a interesami zgłaszających w zakresie nieujawniania know-how związanego z trenowaniem AI.

Bibliografia/References

- Aboy M., Lath A., Minssen T., Liddell K., *The sufficiency of disclosure of AI inventions*, „Journal of Intellectual Property Law & Practice” 2024/11.
- Bałos I., *Sztuczna inteligencja i jej wynalazki – studium przypadku*, „Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Jagiellońskiego. Prace z Prawa Własności Intelektualnej” 2020/1.
- Bałos I., *AI patent – Is there a Need to Rethink Patent Law?* [w:] *Patents as an Incentive for Innovation*, red. R. Sikorski, Ż. Zemła-Pacud, Alphen aan den Rijn 2021.
- Hughes R., *EPO refuses „AI inventor” applications in short order – AI Inventor team intend to appeal*, 22.12.2019 r., <http://ipkitten.blogspot.com/2019/12/epo-refuses-ai-inventor-applications-in.html> (dostęp: 11.12.2025 r.).
- Kim D., *AI-Generated Inventions: Time to Get the Record Straight?*, „GRUR International” 2020/5.
- Kim D., *The Illusory Standard of Significant Human Contribution to AI-Assisted Inventions after the DABUS Decision of the German Federal Court of Justice*, „International Review of Intellectual Property and Competition Law” 2025/56.
- Kusznieruk P., Zemke-Górecka A., *Aspekty i ramy prawne sztucznej inteligencji na gruncie prawa Unii Europejskiej. Część 2*, „Europejski Przegląd Prawa i Stosunków Międzynarodowych” 2023/1–2.

Ożegalska-Trybalska J., *Artificial intelligence and patent law: risks, challenges, and opportunities* [w:] *Legal and technical aspects of Artificial Intelligence*, red. L. Lai, M. Świerczyński, Warszawa 2021.

Ożegalska-Trybalska J., „Wynalazczość” sztucznej inteligencji: uwagi na tle sprawy DABUS [w:] *Reforma prawa własności intelektualnej*. Cz. 2, red. A. Adamczak, Kielce 2022.

Shemtov N., *A study on inventorship in inventions involving AI activity*, Commissioned by the European Patent Office, 2019, <https://share.google/z4AFgtigaTKPRlaMa> (dostęp: 11.12.2025 r.).

Shemtov N., Gabison G.A., *The Inventive Step Requirement and the Rise of the AI Machines*, „Queen Mary Law Research Paper” 2022/375.

Stierle M., *A De Lege Ferenda Perspective on Artificial Intelligence Systems Designated as Inventors in the European Patent System*, *Gewerblicher Rechtsschutz und Urheberrecht. Internationaler Teil*, „GRUR International” 2021/2.

Abstract

Dr hab. Justyna Ożegalska-Trybalska,
professor of the Jagiellonian University
Jagiellonian University, Faculty of Law and Administration,
Department of Intellectual Property Law, Poland
(ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-0206-1918>).

Selected Aspects of Patent Law and EU Artificial Intelligence Policy and Regulations

Keywords: AI patenting, AI as inventor, Artificial Intelligence Act and patenting requirements, full disclosure of AI inventions, training data

Artificial intelligence is a challenge to EU law including patent law. Existing regulatory requirements for AI introduced by Regulation (EU) 2024/1689 of the European Parliament and of the Council of 13 June 2024 laying down harmonised rules on artificial intelligence and amending Regulations (EC) No 300/2008, (EU) No 167/2013, (EU) No 168/2013, (EU) 2018/858, (EU) 2018/1139 and (EU) 2019/2144 and Directives 2014/90/EU, (EU) 2016/797 and (EU) 2020/1828 and emphasized in other EU documents and initiatives, do not directly modify patent law, but affect the strategies for AI development and patenting. The aim of this article is to present key challenges posed by AI-based systems to European patent law, with particular emphasis on the potential impact on patent filing practice and patentability assessment, full disclosure of inventions, and compliance of regulatory requirements regarding human oversight, explainability, transparency and repeatability of AI systems with traditional patenting requirements and rules.

REKLAMA

Prawo.pl

 Wolters Kluwer

Otwarty serwis informacyjny tworzony przez zespół doświadczonych dziennikarzy. Istnieje od 2018 r. i z każdym rokiem coraz bardziej umacnia swoją pozycję na rynku.

Serwis publikuje wiarygodne newsy prawne, wywiady, opinie i komentarze ekspertów oraz najnowsze wyroki polskich i unijnych sądów.

